

OSLAVA JARNÍCH SVÁTKŮ VELIKONOČNÍ JARMARK

28. 3. 2010 9 - 17 HODIN SOKOLOVNA DOLNÍ ÚJEZD

CELODENNÍ "NEJEN" PRODEJNÍ VÝSTAVA S INSPIRACÍ
PRO VELIKONOČNÍ DEKORACE A VÝZDOBU

PŘIPRAVILI JSME SI PRO VÁS:

- KVĚTINOVÁ VELIKONOČNÍ VÝZDOBA
- DŘEVĚNÉ HRAČKY
- DŘEVĚNÉ, SLAMĚNÉ DEKORACE
- KOŠÍKY
- VELIKONOČNÍ PERNÍČKY
- SUCHÁ VAZBA
- MALOVÁNÍ KRASLIC
- PLETENÍ POMLÁZEK
- PATCHWORK
- SUCHÉ PLODY A ČAJE

ZVÍŘECÍ FARMA - PŘIVÍTÁNÍ U VSTUPU

ODPOLEDNÍ PROGRAM:

- 13:30 VYSTOUPENÍ DĚTÍ Z MŠ
- 14:00 DIVADĚLKO PRO DĚTI MALÉ I VELKÉ (MŠ a ZŠ)
"KAŠPÁRKOVA DOBRODRUŽSTVÍ"
- 14:30 K POSLECHU HUDBA ŽILT LITOMYŠL

NĚCO PRO DĚTI:

- DĚTSKÁ DÍLNIČKA S MOŽNOSTÍ VLASTNÍ VÝROBY VELIKONOČNÍCH DEKORACÍ
- MALOVÁNÍ VELIKONOČNÍCH PERNÍČKŮ
- MOZAIKA

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

TRADIČNĚ NĚCO DOBRÉHO,
SLADKÉHO KE KÁVĚ A ČAJI...

TĚŠÍME SE NA VAŠÍ NÁVŠTĚVU
A PŘÍJEMNĚ STRAVENÉ CHVÍLE
PŘI OSLAVÁCH SVÁTKŮ JARA

KULTURNÍ KOMISE

K ZAMYŠLENÍ

„Člověk nemůže milovat bez utrpení a utrpení nemůže snášet bez lásky.“

/Jana Beretta Molla, 4.10.1922
28.4.1962./

Otec, matka - rodiče se věnují svým dětem. Na první pohled je to obecné a zároveň samozřejmé tvrzení. Ale proto, že je to opravdové tvrzení, obsahuje pravdu. Je to překrásná pravda, která není jen tvrzením, ale něčím, co obsahuje touhu člověka po spolupráci s Tím, který dává život.

Dárce života neustále chce, aby jeho dar byl přijat a aby působil na člověka veškerou radostí. To znamená radost v plnosti.

Protože tento dar je skutečně darem Toho, který je Dárce života - není jen důkazem, že On - Dárce existuje. Je to také důkaz toho, že každý člověk, který pečuje o život druhého člověka, touží po onom Dárci a zároveň touží po životě.

"Pečovat o život znamená dávat život, rozdělit se o ten dar, který jsem sám dostal.

Ať Velikonoce, které jsou vrcholem pravdy, že Dárce života zvítězil nad smrtí, povzbuzují nás ke spolupráci s Ním v tom, co patří k člověčenství - CHRÁNIT ŽIVOT DRUHÉHO ČLOVĚKA.

S přáním všeho, co k tomu patří P. Adam
Piotr Grabiec

INFORMACE Z RO

- RO projednala a schválila žádost ZŠ o navýšení rozpočtu základní školy
- RO schválila pronájem uvolněného bytu č. 104 v DPS žadatelé s účinností od 1.1.2010
- RO schválila na základě vyhodnocení nabídek nákup nového osobního automobilu pro potřeby obce
- RO vzala na vědomí změnu ceny obědů z jídelny základní školy s účinností od 1.1.2010
- RO schválila žádost ZŠ o povolení čerpání finančních prostředků z rezervního fondu ZŠ
- RO schválila na základě žádosti ředitele ZŠ udělení výjimky na termín funkčního studia
- RO schválila rozpočtové opatření č. 7/2009/RO_2
- RO schválila s odkazem na platnou legislativu s účinností od 1.1.2010 vedení účetnictví v zřízených příspěvkových organizacích ve zjednodušeném rozsahu
- RO schválila žádost, č.j.021/2010, o proplacení 13 ks silničních obrubníků
- RO projednala žádost, č.j.009/2010, o provoz výherního hracího automatu v Hostinci na Rovince pro období 1.2.2010 do 31.7.2010
- RO schválila nákup 4 ks Encyklopedie obcí a měst Pardubického kraje
- RO byla informována o kladném vyřízení žádosti o dotaci na realizaci investice "Úspory energií v základní škole" (dotace ve výši 11 324 610,-Kč)

OZNÁMENÍ OBCENÍHO ÚŘADU

Z důvodu účasti zaměstnanců OÚ na konferenci Internet ve státní správě a samosprávě bude na obecním úřadě v úřední den 12. dubna 2010 omezen provoz. Nebudou vydávány ověřené výpisy z informačního systému veřejné správy (CZECH POINT) a nebude vyřizována veškerá matriční agenda.

Společenská kronika

Všem našim spoluobčanům, kteří v březnu slaví svá jubilea, srdečně blahopřejeme:

55 let Štanclová Novák	Stanislava Jaroslav	82 let Bulva	Vlastislav
60 let Havran	Jaroslav	83 let Kysilka Husárová	Jan Jiřina
65 let Ryšánová Kovař	Emilie Josef	88 let Kuntová	Božena
70 let Kočí Večeře	Matylda Jan	V měsíci únoru zemřel Josef Pechanec Miloš Roušar	
75 let Zavřelová Hurych	Ludmila Josef	V měsíci únoru se narodily tyto děti: Filip Kulhavý Nikola Lenočková Martin Špecht	
81 let Hanzl Nepraš	Josef Oldřich		

PROVOZ SBĚRNÉHO DVORA

S účinností od 1. března 2010 je po zimním období opět provoz sběrného dvoru v normálním režimu, t.j. **každou středu od 15:00 do 17:00 hodin a každou sobotu od 9:00 do 11:30 hodin.**

Ve středu **17. listopadu 2010 bude sběrný dvůr uzavřen** (státní svátek).

Děkujeme občanům využívajícím služeb sběrného dvoru a zároveň vyzýváme ty občany, kteří dosud odpad netřídí, aby se do systému třídění zapojili.

Sběrný dvůr je určen pouze pro odpad z běžného provozu domácností. **Odpad z podnikatelské činnosti si podnikatelé řeší na svůj náklad smluvně s firmou, která má povolení k nakládání s odpady.**

SETKÁNÍ SENIORŮ

Další setkání seniorů

Mikroregionu Litomyšsko-Desinka se bude konat

v neděli 28. března 2010 od 14:00 hodin

ve víceúčelovém zařízení SKALKA v Lubné. Zábavný program předvede dechová hudba Retůvanka.

Doprava bude zajištěna tam i zpět autobusem.

Odjezd autobusu trasa č. 1:

Jiříkov, aut. zast. u Pnuservisu... 13:00 hod.
Václavky, aut. zast. 13:02 hod.
Dolní Újezd, aut. zast. OÚ..... 13:30 hod.

Odjezd autobusu trasa č. 4:

Dolní Újezd, aut. zast. u mostu.... 13:00 hod.

POZVÁNKA

do Regionálního muzea vesnice v Dolním Újezdě u Litomyšle
Jako každý rok začínáme provoz muzea tradiční

Velikonoční výstavou

letos spojenou s Výstavou fotografií s tématem
V horách a v lidech aneb Horská turistika
Dolnoújezdských nadšenců

Na velikonoční výstavě připomeneme zvyky a obyčeje,
velikonoční kraslice, pečivo, různé druhy pomlázek,

staré velikonoční pohlednice atd.

V prodeji suvenýrů jsou stále autorské velikonoční a folklorní pohlednice p.
učitelky Milady Kysilkové, pohlednice obce včetně Jiříkova a Václavek.
V nabídce je také nová 12-ti stránková skládačka Muzea.

Výstava bude otevřena 28. března
a o velikonočních svátcích 4. a 5. dubna
vždy od 13.30 do 17.30 hodin
Těšíme se na Vaši návštěvu

SPORTOVNÍ SOUTĚŽE

I v letošním školním roce naši žáci úspěšně reprezentují školu ve sportovních soutěžích.

V malé kopané vyhráli naši žáci oblastní kolo v Litomyšli. Starší žáci se poté umístili v okresním kole na 2. místě, mladší odehrají okresní kolo na jaře. Úspěšní jsme byli i ve florbalové lize, kde se mladší žáci umístili na 2. místě a starší na 3. místě.

Poděkování patří těmto žákům:

Chlapci ze 6.-7. třídy:

Dominiku Stráníkovi
Davidu Frankovi
Petru Štarmanovi
Michalu Nádvořníkovu
Jakubovi Rejmanovi
Janu Šteflovu
Davidu Tomáškovu
Martinu Kusému
Matěji Vrabcovi
Bohumilu Šplíchalovi
Františku Vostřelovi
Filipu Mokřejšovi
Patriku Prokopovi

Chlapci z 8.-9. třídy:

Davidu Nádvořníkovu
Petru Nádvořníkovu
Davidu Kabrhelovi
Tomáši Bartoníčkovu
Marku Bártovi
Marku Boštíkovi
Janu Kmoškovi
Josefu Lázničkovu
Jiřímu Škeříkovi
Luboši Mlejnkovi
Marku Šinkorovi
Vojtěchu Lněničkovu
Rudolfu Brychtovi
Michalu Hápovi

INFO Z ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Pár řádků z komise životního prostředí. Obec Dolní Újezd zadala studii zdravotního stavu stromů, hlavně lip v katastru obce.

Tato studie vyčíslila finanční náklady na údržbu těchto lip ve výši 300 000 Kč.

Jedná se o omlazení korun, zpevnění rozvětvení atd. Uvedu příklad lípy u Rubků.

Tato lípa je v havarijním stavu. Vyčíslená finanční částka na údržbu tohoto stromu je stanovena na 40 000 Kč. Bodové hodnocení číslo 4. Kmen je prohnítlý a korunní větve jsou silně napadeny jmelím. Strom ohrožuje okolí, hrozí pádem velkých větví. Tento stav je podobný i u dalších 5 lip podél silnice u hřbitovní zdi, jedna lípa na hřbitově a lípa na Pazuše č.p.253.

Komise navrhuje každoroční uvolnění finančních prostředků na údržbu perspektivních lip, případně podat žádost o dotaci na údržbu těchto stromů. V nedávné minu-

losti sentimentální ochránci přírody nedovolili žádné radikální řešení. Muselo dojít až k ohrožení lidských životů a majetku. Kdo zodpovídá za případné škody na zdraví a majetku?

Zodpovědnost je na majiteli pozemku. Úřad životního prostředí může nařizovat co chce, ale dopad za případný malér, nese vedení obce. Členové komise životního prostředí ve složení pí. Pražáková, p. Vavřín, p. Sedliský, p. Bárta a p. Drahoš doporučují vedení obce v roce 2010 jmenované lípy pokácet.

Rozhodnutí rady ze dne 15.3 je skácení lip u Rubků, na Pazuše a jedné lípy na hřbitově.

Doporučujeme občanům obce, aby věnovali pozornost svým pozemkům a závčas odstranili náletové dřeviny ze svých zahrad a s rozvahou prováděli nové výsadby se zřetelem na své sousedy.

zpracoval Drahoš

ZÁPIS DO 1. TŘÍDY

V úterý 9. února bylo v naší škole odpoledne hodně rušno. Na 1. stupni se konal zápis do 1. tříd. Malí předškoláci přišli se svými rodiči (ale i sourozenci) ukázat svým budoucím učitelům, jak jsou na vstup do základní školy připraveni. Letos je celým odpolednem provázelo téma školního zvonečku. Na jednotlivých stanovištích plnily děti zábavné úkoly, za

kteří byly na konci cesty odměněny krásnými dárky v batůžku, pamětním listem, perníkovou medailí ve tvaru zvonku a usměvavým balonkem. A jak to dopadlo? K zápisu letos přišlo celkem 34 dětí. Nutno říci, že byly velmi šikovné a závěrečné zazvonění na náš kouzelný školní zvoneček si zasloužily všechny.

M. Ropková, V. Hájková

TIP NA VÝLET

Muzeum perníku a celá Perníková chaloupka jsou provozovány zcela bez příspěvků z veřejných zdrojů (nedostávají ani korunu od obce Ráby, ani od města Pardubic, ani od Pardubického kraje ani od státu).

Rozvíjí se díky návštěvníkům a zákazníkům, kteří v ní čerpají služby a kupují perníčky. Jim patří velké poděkování.

Nevybírá se vstupné, ale PERNÍKOVNÉ - v roce 2009 stále ve výši 50 Kč/osoba jakéhokoliv věku. Každý návštěvník obdrží 1 ks lahodného medového perníku a k němu (jako přidanou hodnotu) chuťové, hmatové, čichové, zrakové a sluchové zážitky z Muzea perníku a expozic Perníkové chaloupky.

Obvyklá provozní doba: denně 9 - 17 hodin (kromě období zimního spánku od 1.1. do konce února, kdy jsou instalovány nové expozice).

Cesta za perníčky začíná, když kukačka u Děda Vševěda zakuká (obvykle v půl a celou hodinu). Poslední bývá v 16.30 hodin.

Operativní změny provozní doby jsou vyhrazeny - ve všední dny v období školního roku doporučujeme se objednat na telefonu 602 413 134 nebo 466 612 474, abychom v době Vaší návštěvy neběhali po úřadech...

KAM NA PARDUBICKU s.r.o.

V Perníkové chaloupce č. p. 38 533 52 Ráby

Česká republika (CZ)

tel: (+420) 466 612 474,

(+420) 602 413 134 - ředitel

fax: (+420) 466 612 474

<http://www.pernikova-chaloupka.cz>

KNIHOVNA - „PASOVÁNÍ NA ČTENÁŘE 2010“

Každým rokem se v újezdské knihovně uskuteční tato akce pro děti z druhých tříd. Letos se pasování konalo ve středu 10. března. Děti si pro rodiče připravily krátké vystoupení plné písniček a říkanek. Pasovací formulí přečetl pan ředitel Lněnička a poté byly děti pasovány za čtenáře. Děti dostaly svůj první čtenářský průkaz, diplom o pasování a knihu, kterou věnovala Obec Dolní Újezd.

Bisová J.

ZÁPIS DO MŠ

V měsíci dubnu proběhne zápis nových dětí do Mateřské školy v Dolním Újezdě. Zveme všechny maminky dětí, aby si přišly vyzvednout přihlášku k docházce na příští školní rok. Zápis bude probíhat ve dnech 19. - 23. 4.2010. Ve čtvrtek a v pátek budou 2 dny otevřených dveří. V těchto dnech si můžete celou školku nejen prohlédnout, ale zapojit se do her a činností spolu s našimi dětmi. Abychom Vám mohli zajistit místo pro Vaše dítě, až budete potřebovat nastoupit do zaměstnání po rodičovské dovolené, vyzvedněte si přihlášku i v případě, že dítě nezačne navštěvovat MŠ hned od září, ale až v průběhu školního roku 2010/2011.

Při přijímání mají přednost předškoláci, dále děti přijímané k celodenní docházce, děti, které do září 2010 dosáhly tří let věku a podmínkou je i místo trvalého pobytu v Dolním Újezdě. V případě volného místa přijmeme i dítě mladší tří let.

Chcete-li se se školkou seznámit již před zápisem, přijďte na cvičení maminek s dětmi, které od měsíce února probíhá v I.oddělení každou druhou středu od 15 hodin.

Těšíme se na Vás.

Za MŠ, Blanka Famfulíková.

PODĚKOVÁNÍ Z MŠ

Mateřská škola děkuje Tomášku Fialovi a jeho rodičům za velice pěkný a hodnotný dar - dětskou kuchyňskou linku pro děti do I.oddělení. Kuchyňka jistě udělá hodně radosti děvčátkům i klukům. Těm, kteří do školky chodí, i těm, kteří se teprve chystají k našemu letošnímu zápisu. Moc děkujeme.

Další poděkování patří panu Pavlu Jarešovi a panu Renzovi, kteří nám pomohli vyřešit situaci s nedostatkem prostoru pro dopolední svačinky ve II.oddělení a s účelnějším využitím prostoru ložnice. Pracím na úpravách se věnovali v době svého volna, o víkendů. II.oddělení získalo na prostoru, otevřenosti a barevnosti. Je také více místa pro uložení tělovýchovného nářadí a chlapi mají kde stavět stavby z velkých barevných cihel. Děkujeme!

BRANOU MUZEA DO STŘEDOVĚKU

Do školky nám přišla pozvánka, pro předškoláky, na výstavu muzea v Poličce. Výstava nesla název „Branou muzea do středověku aneb výstava Doba měst a hradů, jak ji ještě neznáte...“. Už samotný název nás velmi nadchl a my jsme nabídce neodolali. Hned jsme si objednali termín a začali se těšit na netradiční zpestření všedních dnů.

Ráno 17. února jsme s dětmi vyrazili na linkový autobus, který byl zcela prázdný, tudíž „patřil“ pouze nám. Děti byly tak napjaté, co všechno uvidí a zažijí, že seděly jako pěny. Už, už jsme zahlédli ceduli „POLIČKA“, oblékli jsme bundy, čepice i rukavice a mohli jsme vystupovat. Z nádraží jsme rovnou zamířili k muzeu. Tam už nás vítala na recepci paní s úsměvem. Zavedla nás do šatny, kde jsme se svlékli a pospíchali za expozicemi. Děti se nejprve usadily na schodišti a paní průvodkyně začaly vyprávět a seznamovat nás, co všechno uvidíme a jak se v dávných dobách žilo, bojovalo, co nosily dámy, co vojáci, čím se bavili a podobně. Mezitím si děti pochut-

naly na koláči a všichni jsme se mohli přemístit dál.

Výstava byla velmi hezká a zajímavě pojata interaktivní formou, kdy děti mohou vstřebávat informace nejen sluchem a zrakem, ale především hmatem a vlastní aktivní činností. Dozvěděli jsme se řadu zajímavostí a na vlastní kůži si vyzkoušeli třeba mučící nástroje. Brr, ještě že to bylo jen jako. Děti si mohly také sestavit gotickou vitráž ze skleněných čtverců, vyzkoušet výrobu pečeti, ražbu mincí nebo dokonce změřit své muzikantské nadání na některém historickém hudebním nástroji. Nakonec jsme poznali na vlastní kůži i tíhu brnění a půvab historických šatů.

Velmi spokojení, nadšení jsme se rozloučili a poděkovali, za vyčerpávající výklad a krásně vyvedené dopoledne. Opět jsme se vydali na autobusové nádraží, kde jsme nasedli do autobusu a plní dojmů se těšili na dobrý oběd.

Tato výstava probíhá až do 28. března a po naší zkušenosti ji vřele doporučujeme všem.

Za MŠ, Daniela Kalibánová

O KROKODÝLOVI PEPIKOVI

Narodil se malý krokodýl a rodiče mu dali jméno Pepík. Pepík rostl jako z vody a rodiče ho naučili chytat ryby, plavat, chodit na suchu i v blátě.

Jednoho dne se Pepík vypravil s kamarády na velkou a dlouhou výpravu. Jejich cesta směřovala ke „Dračím skalám“. Trnitou a dlouhou cestu si chtěli zkrátit přes louku, ale najednou se docela ztratili. Před nimi byly úplně jiné, cizí skály, které ještě nikdy neviděli. I přesto, že byly cizí, se do nich šli zvědavě podívat. Nejprve zahlédli velké světlo v dálce, proto se rozhodli jít dál, až k tomu světlu. Pepík najednou šlápl na klíč, vzal ho do ruky, a v tom se před nimi objevil veliký oblouk. Pepík jej odemkl tím nalezeným klíčem. A jakmile se otevřely dveře, uviděl Pepík spolu s kamarády obrovskou truhlu, ve které se třpytilo zlato, perly, mince i diamanty. Zaradovali se nad tou nesmírnou krásou. Pracně vytáhli truhlu ze skály a zamířili zpátky. Cestu poznali podle vyšlapaných stop a hurá domů. Už, už se blížili k domovu, zahlédli mávajících rodiče, kteří už je netrpělivě vyhlíželi. Běželi k nim, radost-

ně se objali a radovali se z pokladu s nimi. Nako nec si všichni poklad spravedlivě rozdělili a pokud neumřeli, žijí tam šťastně ještě dnes.

Tento pohádkový příběh vznikl za spolupráce všech dětí při komunikačním kruhu, v rámci projektu „Honzik“. A co je to vlastně za program?

Je to preventivní program rizikového chování pro rozvoj prosociálních vlastností a životních dovedností dítěte.

Cílem prevence je vychovávat děti odpovědně za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jejich věku.

Vytvářet podnětné sociální klima školy založené na úctě, důvěře a snášenlivosti.

Podporovat zdravé učení na základě principů smysluplnosti, přiměřenosti a motivace.

Zkvalitnění třídního a školního klimatu, předcházet většině společensky nežádoucích jevů.

Řešit vzrůstající agresivitu dětí, předcházet jevům

násilí, agresivity, nesnášenlivosti, xenofobie, drogových závislostí od raného věku.

Přijímat a respektovat odlišnosti ostatních.

Sociální nezralost dětí před vstupem do školy.

Základním prvkem ochrany před společensky nežádoucími vlivy je výchova ke zdravému způsobu života včetně zdravé výživy, pohybových aktivit a správného režimu dne.

Touto činností si děti rozvíjely:

schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se seberozvíjení, motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům, rozvoj tvořivosti a estetického citění, v komunikaci mezi vrstevníky, fantazii a představivost, učily se přijímat rozdílné názory ostatních, obohacovaly si slovní zásobu, učily se spolupracovat, mít a hájit svůj názor, akceptovat kompetentní autoritu, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.

D.Kalibánová.

INFORMACE Z MŠ

KARNEVALOVÝ DEN

Karnevalový den v mateřské škole měl veliký úspěch. Do pohádkového království přišli ráno princezny, princové, kašpárci, Sněhurky, kočky, kocourkové, indiáni, fotbalisté a jiní. Společný program začal promenádou masek, které se vlnily do rytmu hudby. Pro děti byly dále připravené soutěže a sportovní disciplíny. Odměna byla opravdu sladká. Maminkám moc děkujeme za přípravu kostýmů.

M. Fryaufová

SOKOLNÍCI A DRAVCI

Do naší mateřské školy přijeli v únoru sokolníci se svými svěřenci. Jejich poutavé vyprávění udrželo pozornost všech dětí celou hodinu. Způsobem přiměřeným dětskému chápání se seznámily se s tím, co je vlastně sokolnictví, dozvěděly se o tom, jak dravci mohou pomoci chránit letiště a zemědělské plochy, také o životě těchto ohrožených druhů. Na vlastní oči viděly například orla skalního, výra velkého a sovu pálenou. Za odměnu si mohli odvážlivci pohladit skunka pruhovaného. Zážitky z přímého kontaktu s dravci si děti odnesly domů. O ptáčích si s dětmi povídáme na vycházkách, pozorujeme. Děti už vědí, že tito ptáci jsou krásní nejen na rukavici sokolníka, ale především ve vzduchu, kde jsou opravdovými králi oblohy.

M. Fryaufová

INFORMACE ZE ZŠ

V neděli 7.2. odjela naše třída do Branné v Jeseníkách na lyžařský výcvik. První den jsme vyjeli dvousedačkou na vrch sjezdovky Větrné. Po rozřazení do skupin jsme trénovali styl často se válejíc ve sněhu. Následující dny jsme si mohli také vyzkoušet snowblady a někteří si to „krosili“ na svých snowboardech. Zážitků bylo mnoho. Nejdříve nám málem umrzly dvě spolužačky, takže jsme se chystali postavit jim mohylu, jedna z těchto nešťastnic ještě stejný den utrpěla řadu modřin, boulí a naražený ret po nárazu do zdi (nutno podotknout, že se to přihodilo na ubytovně). Jinak jsme si užívali pestré večery při společenských hrách, při bowlingu či romantické noční prohlídce s loučemi po loupežném hradu Kolštejn. Zakončení týdne proběhlo při diskotéce, na kterou se všichni moc těšili. Zkrátka týden utekl jako voda a už jsme smutní mávali na rozloučenou.

Děkujeme za pěkné zážitky a pevné nervy našim náhradním rodičům p.uč. Lázníčkové a p.uč. Kroulíkovi.

Žáci 7. třídy

V posledních letech se v českých lesích razantně zvyšuje výskyt lýkožrouta smrkového a lýkožrouta lesklého (veřejnosti známí jako kůrovec), kteří následně poškozují smrkové lesní porosty. Na tuto skutečnost má vliv mnoho faktorů. Mezi důležité faktory můžeme počítat převažující zastoupení smrku ztepilého v našich lesích, výrazně teplá a suchá období během jara, léta i podzimu, ale rovněž zvyšující se počet vichřic a následných polomů. Zásadním faktorem je však i podceňování, zejména u drobných vlastníků lesů, aktivní ochrany svého lesního majetku proti kůrovcům v podobě vyhledávání kůrovcem napadených stromů. Velmi časté případy liknavého přístupu k ochraně lesa jednoho vlastníka přispívají k šíření kůrovce na majetek vlastníka druhého (sousedního)! Tyto napadené stromy jsou pak zdrojem početné základny kůrovců a příčinou zbytečných škod nejen v soukromých lesích. Proto si myslím, že pár základních informací, jak čelit zvýšenému počtu kůrovců ve svém lese (a tím předejít znehodnocování svého majetku a sankcím ze strany státní správy lesů pro porušování lesního zákona) nebude na škodu, jelikož v naší obci a jejím okolí jsou lidé vlastníci lesního majetku. Především těmto lidem je můj příspěvek věnován.

Jak vypadá, čím škodí a proč se jmenuje lýkožrout?

Věnujme se raději nebezpečnějšímu a agresivnějšímu druhu lýkožroutu smrkovému. Jedná se o cca 4 - 6 mm dlouhého hnědého brouka, který napadá převážně smrkové lesní porosty ve stáří nad 60 let od nížin do hor. Rojení začíná v jarním období, když venkovní denní teploty překročí zpravidla 14°C. Oplozená samička vyžírá v lýku pod kůrou stromu tzv. matečnou chodbu (odtud název lýkožrout), ve které klade vajíčka. Z nich vylíhnuté larvy vyžírají v lýku larvální chodby kolmé na chodbu matečnou a na jejich konci se larvy kuklí. Tyto larvální chodby přerušují vodivá pletiva v lýku, ve kterých proudí živinové roztoky (lidově míza) a strom odumírá. Znamená to tedy, že na odumření stromu nemá přímý vliv dospělý brouk, ale jeho vývojové stádium larva.

Kůrovců se v českých lesích vyskytuje 106 druhů, ale ne všechny náležejí mezi škůdce. Lýkožrouti smrkový a lesklý jsou zařazeni dle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 101/1996 Sb. do kategorie tzv. kalamitních škůdců.

Jak ochránit les před škodami kůrovcem?

Lýkožrout smrkový přednostně vyhledává stromy vyvrácené, rozlámáné větrem nebo sněhem, či oslabené suchem, houbou václavkou, ale také pokácené a neodkorněné kmeny. Jeho početnost je závislá na množství vhodné potravy a dostatku tepla ve vegetačním období (jaro-podzim).

Základem ochrany lesa jsou preventivní opatření proti škodám, mezi které patří:

a) Odstranění veškerého kůrovcem napadeného dříví nebo jeho asanace (ošetření chemickým postřikem nebo odkorněním) v průběhu celého vegetačního období. Zvláštní důraz se klade na úplné zpracování a odvoz či asanaci kůrovcového dříví nejpozději do 31. března.

b) Odchyt brouků v době rojení do lapačů nebo na lapáky a jejich zahubení.

Jaká obranná opatření použít v boji s kůrovcem?

Základem je včasné vyhledávání kůrovcové stro-

my, ty pokácet (asi do 3 - 4 týdnů po jejich napadení) a odvézt na dřevozpracující závod, kde se odkorní a dále zpracují. To se ale ne vždy podaří, proto je vhodné napadené dříví, které nestačíme včas odvézt z lesa alespoň chemicky asanovat vhodným insekticidem (např. Vaztak 10 SC), aby se zamezilo vylétnutí brouků.

Pro odchyt a monitoring kůrovce od jara do podzimu slouží lapače a lapáky.

Lapač je odchytné zařízení, které můžeme zakoupit u firmy obchodující s lesnickým materiálem. Do něho zavěsíme odparník, ze kterého se uvolňuje feromon, který kůrovce do lapače láká. Jejich účinnost je přibližně osmítýdenní, tzn. že na jednu sezónu jsou potřeba cca tři odparníky na jeden lapač. Lapač instalujeme na volnou plochu (např. paseka) 10 - 20 m od smrkového porostu. Kontrola a čištění sběrné nádoby se provádí v 7 - 14 denních intervalech. Lapák je pokácený zdravý strom (smrk), který se odvětví a větvemi přikryje. Kácí se zpravidla na okraji porostu v místě tzv. kůrovcových ohnišek, tak, aby nebyl zcela ve stínu. Takto pokácený strom uvolňuje do okolí pryskyřicová „primární atraktanta“, která láká kůrovce. Důležitá je tudíž kontrola vývoje kůrovců, lapák je nezahubí, ale pouze odchytná. Proto, pokud larvální chodby dosáhnou délky nad 3 cm, je potřeba zajistit asanaci (lapáky odvézt z lesa a odkornit nebo chemicky ošetřit insekticidy).

Co hrozí vlastníkovům v případě neprovádění aktivní ochrany lesa?

Každý z nás by měl dodržovat platné zákony, ať se nám líbí či nelíbí. V hospodaření s lesem tomu není jinak. Každý vlastník se musí řídit (mimo jiné) lesním zákonem č. 289/1995 Sb. Ten vymezuje pravomoc orgánu státní správy lesů (ministerstvo zemědělství, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností), jak postupovat v případě porušování tohoto zákona. Dalším, kdo provádí dozor nad dodržováním zákona je Česká inspekce životního prostředí spadající pod Ministerstvo životního prostředí.

V § 55 odstavce 2b lesního zákona je uvedeno: „Orgán státní správy lesů uloží pokutu až do výše 100 tis. Kč vlastníkovům, který neplní opatření k ochraně lesa, především nedodrží přednostní zpracování těžby nahodilé.“ (nahodilá těžba je těžba neúmyslná, kterou musíme provést kvůli poškození lesa větrem, sněhem nebo kůrovcem apod.).

Udržuji-li ve svém lese pořádek, není třeba se bát postihů. Důležité však je uvědomit si toto riziko, které existuje, jelikož v případě zjištěných závažných škod hrozí střet se zákonem. A jak známo - neznalost zákona neomlouvá.

Na koho se obrátit pro odbornou pomoc?

Každý vlastník má státní správou lesů přiděleného odborného lesního hospodáře (OLH). To je obsaženo přímo v zákoně, takže by neměl existovat případ, že by vlastník lesa neměl svého OLH. Spíše se stává, že vlastník neví o možnosti hospodařit v součinnosti s přiděleným OLH. Většinou je funkcí OLH pověřen některý ze zaměstnanců příslušné lesní správy státního podniku Lesy České republiky, který má tuto činnost v náplni své práce. V našem pří-

padě se jedná o Lesní správu Choceň. OLH má povinnost poskytovat vlastníkovům bezplatně odborné poradenství a vlastník má naopak povinnost na svém lesním majetku hospodařit v součinnosti s OLH. Zákon umožňuje najmout si OLH dle libosti vlastníka, ovšem zde zaniká placení jeho služeb od státu, tzn. vlastník musí za jeho služby zaplatit „ze svého“. Spolupráce s OLH by mělo být snahou každého vlastníka, který nechce mít problém se státní správou lesů a naopak chce na svém lesním majetku hospodařit co nejlépe.

Několik slov na závěr

Cílem mého příspěvku je informovat vlastníka o problematice týkající se jeho lesního majetku a upozornit tak na možná rizika, která může pasivní přístup k ochraně lesa přinést. Snahou bylo poukázat na skutečnost, že prováděním opatření ochrany lesa lze předejít zbytečnému poškozování lesních porostů. Les je pro lidskou společnost prospěšný v mnoha ohledech - plní funkci produkční (produkce dřeva jako obnovitelné suroviny), ekologickou (vodohospodářská, půdoochranná, klimatická, krajinná) a sociální (rekreace, myslivost, sběr hub a lesních plodů). Pouze zdravý les však dokáže plnit všechny tyto funkce najednou.

Pavel Flidr

Lapač - odchytné zařízení na lýkožrouta

Larvální požerok a dospělý brouk lýkožrouta smrkového

Držitelé a obyvatelé chalup v Dolním Újezdě

Č.p.43, st.č.85, místní část Praha

Výměra:

R.1788 448 sáhů louky

- Roku
- 1787 vdova Stará
- 1800 Bis Tomáš z č.9
- 1807 Lisa Franc 52 let zahradník, manželka Kateřina 35 let, syn Franc 8, dcera Anna 18, Mariana 11
- 1813 Lisa Franc
- 1823,39 Lisa Franc syn, manželka Kateřina roz. Zavoralová z Lánů č.21
- 1844 Lisa Franc syn 20 let, manželka Helena 19 let dcera Mikuláše Zindulky sedláka z Fridrichova č.15
- 1850 Jiskra Jan
- 1878 Jiskra František syn, manželka Helena dcera Václava Lipavského z Kamenných Sedlích č.8
- 1900 Brejša František truhlář 33 let syn Františka Brejši truhláře z Lipovic u Roudnice nad Labem a manželky Kateřiny dcery Františka Jiskry
- 1910 Brejša František - děti dcera Marie * 30.4.1906, syn František *14.12.1910 se zapojil v ochotnickém divadle ve Skupině katolické mládeže, odstěhoval se do Rudoltic, Bedřich *14.7.1913 odstěhoval se do Třebovic
- 1928 Jiskra František, *1900 původem z č.155 pak na č.124, jako stavební dělník, vzal si dceru Marii - děti František *1928 později Vedoucí výkupu obilí, ovoce atd. v bývalém Hospodářském družstvu č.340, aktivní v ochotnickém divadle T.J. Sokol, v 50.letech se oženil s. Marií a odstěhovali se do Litomyšle, Marie *1930, později ve Zdicích u Berouna, Slávka *1932 provdaná Strnadová v Litomyšli
- 1935 Jiskra František byl aktivním ve spolku dobrovolných hasičů, jako cvičitel mládeže, zapojil se též do ochotnické činnosti v T.J. Sokol. Po smrti školníka Václava Kabrhela nastoupil na jeho místo a přestěhovali se do bytu ve škole. 7.11.1945 náhle zemřel. Rodina se vrátila zpět do chalupy.
- 1950 Jiskrová Marie vdova
- 1960 Kovář Václav z Lubné s manželkou Žofíí Havranovou z č. 154 chalupu koupili. J.J. a Z.H.

Rodina Jiskrova asi r. 1937. Zleva: dcera Marie, babička Kateřina, vzadu otec František Jiskra, vpředu syn František, matka Marie, dcera Slávka

Před chalupou č.43, větrné kolo pohánějící od r. 1902 - 1925 čerpadlo vytlačující vodu z pramene do rezervoaru za školou

VÝZVA PŘÍZNIVCŮM MUZEA VESNICE

V rámci příprav k oslavě 330. výročí Selského povstání na Litomyšlsku vyzýváme studenty, důchodce, zámečníky, truhláře, opraváře zemědělských strojů k pomoci při rozšíření expozice k tradici selského povstání a prezentace staré zemědělské techniky.

K rozšíření expozice uvítáme vše, co se týká selského povstání včetně materiálů z oslav v r. 1907, 1914, 1930, 1934, 1948, 1980 a 2000. /fotografie, vstupenky, po-

zvánky, plakáty, články z tisku atd. Stále jsme neobjevili sádrový model sochy Lukáše Pakosty /cca 30cm vysoký, býval viděn v Kampelčice a v 50. letech v kanceláři MNV/. V interiéru expozice nám dosud chybí koutní skříňka a datovaná malovaná almara a mlsník, tento mobiliář uvítáme i ve špatném stavu zachovalosti. K mužskému kroji potřebujeme selský pás a široký černý klobouk, k ženskému kroji m.j. dobové střevíce a vyšíváné punčochy.

Pomoc uvítáme každou sobotu od 10.dubna vždy v rozmezí od 08.00 do 12.00 hodin a každé úterý od 16.00 do 19.00 hodin.

Kontakty:

jednatel Zdeněk Holub
tel: 461 631 175, mob: 605 355 211
hospodář Radek Fait
mob.:739 832 266

Muzeum vesnice v Dolním Újezdě

si Vás dovoluje pozvat na
velikonoční výstavu

V Horách & V Lidech

První výstava amatérských fotografií z cest obyvatel
Dolního Újezda do krajin hôr všech nadmořských výšek

V průběhu výstavy budou oceněny nejzdařilejší snímky z
pohledu návštěvníků a odborné poroty

Sebral jsem po čase odvahu, opustil bezpečí přístavu a stoupám po svahu. Štěpánovy hodinky pravidelně oznamují narůstající nadmořskou výšku. Naše bezprostřední okolí halí karpatská mlha. V mých představách je mlha symbolem Karpat číslo jedna. Ještě pořád je v mých myšlenkách tento mohutný horký celek nakreslen šedou pastelkou. Ještě stále věřím, že toto území patří mnohem víc liškám než lidem. A taky ještě stále mi schází. Ještě stále mi podobné místo schází. Ta mlha kolem nás se průběžně mění. Občas ustoupí, aby nás nechala pohlédnout do údolí, ale záhy nás opět obestoupí. Občas z ní prší a občas jen tak lehce fouká vítr. Nám nezbyvá, než přitoupit na její hru, pláštěnku nahodit a po chvíli sundat. Panující počasí není špatné. V souladu s pradávným karpatským zákonem se domnívám, že toto počasí je správné. Stejně tak jako jakékoli jiné. Slunce nechává člověka pohlédnout na klikatici za sebou jdoucích vrcholků. Tehdy lze přemítat nad majestátem všeho kolem. Žádná lidská stavba neustojí srovnání s horským hřebenem, tajícím ostrůvkem sněhu, třpytícím se plesem. Nelitostný studený déšť, ve kterém mizí všechny naděje na očekávané scenérie, však rovněž přináší velmi nevšední situaci. Ona tě pohltí. Snad je možné zavřít oči před výhledem do dalekého kraje, ale nelze oslyšet kapky deště bubnující na pláštěnku. Přál jsem si rozumět jejich řeči.

Otevírací doba

Ne 28.3; Ne,Po 4.-5.4; vždy v čase 13:30-17:30

10.dubna od 18 hod autorský večer (z důvodu omezeného prostoru volný

vstup pouze pro příspěvatele, ostatní zájemce prosíme o ohlášení předem prostřednictvím emailu jano@kluson.eu)

Pod záštitou Muzea vesnice v Dolním Újezdě pořádá Jan Kluson a Jaromír Sedliský
<http://vystava.kluson.eu>

Odborná porota: Marta Janečková a Jana Vopátková

Za spolupráci děkujeme všem autorům a za pomoc s přípravou J. Stříteské a J. Kladivové

Anybody who is not shocked by this has failed to understand it... Niels Bohr

I have climbed the highest mountain but I still haven't found what I am looking for... Nietzsche

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ NEJLEPŠÍCH SPORTOVČŮ SOKOL DOLNÍ ÚJEZD

Sokolský ples 16.01.2010

Fotbal 2009:

Přípravka-kategorie U11- za okres Svitavy hráli:
Jakub Mokrejš, Josef Jireček, Michal Kopecký

Mladší žáci- Martin Kusý, Petr Štarman, Mokrejš Filip
Starší žáci -Vojtěch Lněnička, Marek Vaňous, Jáchym Kovář

Dorost- Jakub Pravec , Luboš Čejka, Ondřej Sedliský
Muži B- Martin Nádvorník, Tomáš Klusoň, Stanislav Mráz

Muži A- Milan Janecký, Miroslav Kučera, Karel Svoboda

Speciální ocenění od prezidenta fotbalu za obětavost
a nasazení v roce 2009:

Fotbal **Martin Novák, Jan Částek**

Volejbalistky 2009:

Přípravka: Štěpánka Lázničková, Daniela Nováčková,-
Karolína Renzová

Starší žákyně: Kateřina Rejmanová (st.žákyně + repre-
zentace v krajském centru mládeže Pardubického kraje),-
Monika Nováková, Tereza Kladivová

Juniorky: Anna Šimková, Veronika Nováková, Kateřina
Jiskrová

Ženy - celé družstvo za postup z krajského přeboru II.tří-
dy do KPI. třídy

Speciální ocenění od trenérek volejbalu za reprezentaci oddílu:

Veronika Nováková, Kateřina Jiskrová

(Za Volejbalový turnaj v Luzernu, kde šlo o celosvětový tur-
naj organizace Sokol (Sokol Cup). V Luzernu bylo i repre-
zentační družstvo ČR a jeho členkami byly Veronika Nová-
ková a Kateřina Jiskrová od nás. ČR obsadila 1. místo na
tomto turnaji. Pro naše holky to byl úspěch jako hrom (už
vůbec to se do té reprezentace dostat).

HALOVÝ TURNAJ MLADŠÍCH ŽÁKŮ DOLNÍ ÚJEZD

V sobotu 13.2.2010 jsme pořádali halový turnaj za účasti týmů z Poličky, Morašic, České Třebové B a dvou domácích mužstev. Turnaj se hrál systémem každý s každým, přičemž utkání trvalo 18 min. K vidění byly napínavé zápasy, mnoho pěkných akcí a branek. Za zmínku stojí především s velkým nasazením hrané derby domácích mužstev a utkání našich starších s Poličkou. V tomto utkání byli šťastnější naši hráči a zajistili si tak prvenství v celém turnaji.

Naši hráči v průběhu turnaje podávali velmi dobré výkony, mladší družstvo navíc ukázalo velkou vnitřní sílu a bojovného ducha. Utkání kvalitně rozhodovali Pavel Kuta a Milan Hubinka.

Sestava Dolní Újezd 97: Stráník, Rejman, Frank, Štarman, Mokrejš, Nádvořík, Boštík, Prokop, Sadílek

Výsledky:

Morašice	6:1
Česká Třebová	4:1
Dolní Újezd 98	2:2
Polička	2:1

Střelci: Štarman 6, Boštík 4, Rejman, Sadílek, Prokop, Mokrejš

Sestava Dolní Újezd 98: Váně, Havlík, Lněnička, Tobek, Pogoriljak, Bednář, Drahoš, Klička, Sokol, Kladiva

Výsledky:

Polička	0:4
Česká Třebová	1:1
Morašice	6:0
Dolní Újezd 97	2:2

Střelci: Kladiva 4, Tobek 2, Pogoriljak, Sokol, Bednář

Konečné pořadí:

1. Dolní Újezd 97	14:5	10b
2. Polička	13:2	9b
3. Dolní Újezd 98	9:7	5b
4. Česká Třebová B	4:10	4b
5. Morašice	2:18	0b

Nejlepší střelec: Štarman Petr 6 branek

Nejlepší hráči:

Dolní Újezd 97	Rejman Jakub
Polička	Holeš Roman
Dolní Újezd 98	Drahoš Pavel
Česká Třebová B	Stolín Jiří
Morašice	Cibulka Vojtěch

Takhle se bojovalo

Nejlepší hráči turnaje

HALOVÝ TURNAJ 7. 2. 2010, HALA DOLNÍ ÚJEZD

Pořadí:

1. SK Vysoké Mýto
2. TJ Horní Újezd
3. SOKOL Dolní Újezd
4. SOKOL Sebranice
5. SOKOL Borová

Nejlepší hráči:

1. SK Vysoké Mýto..... Vojtěch Prešínský
2. TJ Horní Újezd..... Dominik Stráník
3. SOKOL Dolní Újezd... Petr Štarman
4. SOKOL Sebranice..... Pavel Kopecký
5. SOKOL Borová Jaromír Just

Nejlepší střelec:

Jan Kmošek z celku TJ Horní Újezd 10 branek

Halový turnaj starších žáků - Dolní Újezd 07.02.2010

	Dolní Újezd	Horní Újezd	Vysoké Mýto	Borová	Sebranice	Skóre		Pořadí
						Body		
Dolní Újezd		2:3	3:3	3:1	11:0	19:7	3	
						7		
Horní Újezd	3:2		2:3	6:1	13:0	24:6	2	
						9		
Vysoké Mýto	3:3	3:2		6:0	9:0	21:5	1	
						10		
Borová	1:3	1:6	0:6		0:1	2:16	5	
						0		
Sebranice	0:11	0:13	0:9	1:0		1:33	4	
						3		

A že fotbaloví žáci i nehrají v zimě jen fotbal, posíláme několik fotek z bruslení. Při teplotě minus 11°C jsme si společně s trenéry a tátý zahráli hokej na zimním stadionu v Litomyšli.

OBECNÍ NOVINY, noviny obce Dolní Újezd u Litomyšle. Vychází 1x měsíčně. Vydává Obecní úřad, 569 61 Dolní Újezd, IČO: 276596, telefon 461632822, fax: 461631454, e-mail: obec@dolnijujezd.cz., www.dolnijujezd.cz. Redaktoři: Ladislav Drahoš, Hana Bartoničková, Martina Macáková. Evidováno Ministerstvem kultury České republiky pod číslem MK ČR E 12027. Náklad 950 výtisků. Bezplatné. Neprošlo redakční jazykovou úpravou. **Uzávěrka příštího čísla 8. 4. 2010**, vydání 24. 4. 2010. Grafická úprava a tisk AP tiskárna Osík.